

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Plzni rozhodl samosoudkyní JUDr. Alenou Hockou v právní věci *žalobkyně: B. Ch., bytem P., proti žalované: Česká správa sociálního zabezpečení*, se sídlem Křížová 25, 225 08 Praha 5 (dále jen **ČSSZ**), v řízení o žalobě ze dne 3.1.2017 proti rozhodnutí žalované ze dne 21.12.2016 č.j. X o *invalidní důchod*,

t a k t o :

- I. **Žaloba se z a m í t á.**
- II. **Žádný z účastníků n e m á právo na náhradu nákladů řízení.**

O d ů v o d n ě n í :

Soud upozorňuje, že řízení v projednávané věci je upraveno zákonem č. 150/2002 Sb., *soudní řád správní* (dále jen *s.ř.s.*), a pro návrh na přezkoumání rozhodnutí je stanoven termín *žaloba*, účastníci jsou označováni *žalobce/žalobkyně* a *žalovaný*.

Včasnou žalobou ze dne 3.1.2017 nazvanou „Odvolání proti nepřiznání invalidního důchodu“ se žalobkyně domáhala přezkoumání věci, jelikož její zdravotní stav se výrazně zhoršil. K výzvě soudu ze dne 12.1.2017 odstranila vady podané žaloby tak, že v podání ze dne 24.1.2017 sdělila, že podává žalobu proti rozhodnutí ČSSZ ze dne 21.12.2016 č.j. X, protože s ním nesouhlasí, neboť dle ní její zdravotní stav odpovídá invaliditě prvního stupně a byl chybně posouzen; vyjádřila se ke svým zdravotním obtížím, vzdělání i zaměstnání, požadovala nové posouzení zdravotního stavu a závěrem navrhla, aby soud napadené rozhodnutí zrušil a věc vrátil žalované k dalšímu řízení. (K výzvě soudu připojila kopii napadeného rozhodnutí.)

Napadeným rozhodnutím ze dne 21.12.2016 č.j. X žalovaná zamítla námitky žalobkyně a potvrdila *rozhodnutí ČSSZ č.j. X ze dne 16.8.2016*, jímž byla zamítnuta její žádost o invalidní důchod pro nesplnění podmínek dle § 38 zákona č. 155/1995 Sb., *o důchodovém pojištění* (dále jen **zákon**), neboť podle posudku Okresní správy sociálního zabezpečení (dále jen **OSSZ**) Plzeň-město ze dne 19.7.2016 není invalidní, jelikož její pracovní schopnost z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu poklesla pouze o 10%. V odůvodnění rozhodnutí ze dne 21.12.2016 bylo uvedeno, že novým posudkem o invaliditě vypracovaným dne 7.12.2016 lékařem ČSSZ bylo zjištěno, že žalobkyně není invalidní, i když se jedná o dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav, jehož rozhodující příčinou s nejvýznamnějším dopadem na pokles pracovní schopnosti je zdravotní postižení uvedené v kapitole XV., odd. B, položce 11 přílohy vyhlášky č. 359/2009 Sb., *o posuzování invalidity* (dále jen **vyhláška**), pro které se stanovuje míra poklesu pracovní schopnosti 20% (rozmezí 10-20%), jež nebyla dle § 3 vyhlášky změněna, proto nebylo námitkám žalobkyně vyhověno.

Žalovaná ve svém vyjádření k žalobě dne 6.2.2017 navrhla důkaz posudkem Posudkové komise Ministerstva práce a sociálních věcí (dále jen **komise** či **PK MPSV**) a setrvala na svém rozhodnutí ze dne 21.12.2016. *Ze zaslaného dávkového spisu vedeného žalovanou ohledně žalobkyně* vyplývá, že napadené rozhodnutí ze dne 21.12.2016 bylo žalobkyni doručeno dne 23.12.2016.

Z obsahu *vyžádaného posudkového spisu OSSZ Plzeň-město vedeného ohledně žalobkyně* a v něm založeného záznamu o jednání a posudku o invaliditě této OSSZ ze dne 19.7.2016 a záznamu o jednání a posudku o invaliditě v řízení o námitkách vypracovaného ČSSZ pracoviště Plzeň dne 7.12.2016 soud zjistil, že žalobkyně nebyla uznána invalidní dle § 39 odst. 1 zákona, neboť z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu poklesla její pracovní schopnost podle lékaře OSSZ o 5%, když rozhodující příčinou s nejvýznamnějším dopadem na pokles pracovní schopnosti je zdravotní postižení uvedené v kapitole XVI., odd. E, položce 2a) přílohy vyhlášky (*pozn.: zřejmě písařská chyba, neboť tato kapitola neexistuje - pravděpodobně se jedná o kapitolu XIII. odd. E, položku 1a*), kde je stanovena míra poklesu pracovní schopnosti 5%) a vzhledem k dalšímu postižení zdravotního stavu navýšil tuto hodnotu o 5% na celkových 10%. Podle lékaře ČSSZ poklesla její pracovní schopnost o 20%, když rozhodující příčinou s nejvýznamnějším dopadem na pokles pracovní schopnosti je zdravotní postižení uvedené v kapitole XV., odd. B, položce 11 přílohy vyhlášky a lékař ČSSZ hodnotil na horní hranici rozmezí pro přetrvávající obtíže pravého hlezna a souběh s dalšími onemocněními a zdravotními postiženími, procentní míra nebyla podle § 3 vyhlášky změněna.

V této projednávané věci se jedná o dávku podmíněnou zdravotním stavem a v takovém případě je rozhodnutí soudu závislé především na odborném lékařském posouzení. Ve správním soudnictví ve věcech důchodového pojištění posuzují zdravotní stav a pracovní schopnost pojištěnců PK MPSV, jak vyplývá z § 4 odst. 2 zákona č. 582/1991 Sb., *o organizaci a provádění sociálního zabezpečení*. K žádosti soudu PK MPSV pracoviště v Plzni vypracovala posudek po jednání konaném dne 9.5.2017 za účasti žalobkyně i odborného lékaře z oboru neurologie, v jehož závěru komise uvedla, že *k datu vydání napadeného*

rozhodnutí žalobkyně nebyla invalidní dle § 39 odst. 1 zákona, když nešlo o pokles pracovní schopnosti z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu nejméně o 35%, neboť komise hodnotila zdravotní postižení žalobkyně dle kapitoly XIII., odd. E, položky 1b) přílohy vyhlášky, pro které se stanovuje míra poklesu pracovní schopnosti 20% (rozmezí 10-20%), když rozhodující příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu je vleklý algický syndrom celé páteře s lehkým omezením funkce. Horní hranice byla zvolena pro chronicitu onemocnění bederní páteře a s přihlédnutím k ostatním onemocněním, zejména ke stavu po operaci Achillovy šlachy pro rupturu Achillovy šlachy vpravo a nebyl důvod pro použití § 3 ani pro použití § 4 odst. 1 vyhlášky. Komise byla v souladu s posudkovým zhodnocením OSSZ Plzeň-město v tom, že u žalobkyně se jedná o lehké funkční postižení a byla stanovena míra poklesu pracovní schopnosti 10%, tj. neuznání invalidity, ale dle zjištění soudu u PK MPSV je na straně 5 posudku písařská chyba, kdy v části „Předchozí posudková jednání“ je u kapitoly XIII, odd. E, uvedena položka 2a) místo správné položky 1a) přílohy vyhlášky (pouze dle položky 1a) lze přiznat 5% míry poklesu pracovní schopnosti) ohledně posouzení na OSSZ Plzeň-město a tudíž je nadbytečná předposlední věta v posledním odstavci na straně 7 posudku začínající slovy „Ale komise“ a končící slovy „...deformity páteře.“ Komise nebyla v souladu se závěrem námitkového řízení, které přiřadilo zdravotní postižení ke kapitole XV, odd. B, položka 11) přílohy vyhlášky, neboť z doložených lékařských nálezů nelze prokázat, že u žalobkyně se jedná o ztuhnutí nebo omezení rozsahu v hlezenném kloubu. Dle komise žalobkyně není schopna práce spojené s větší fyzickou námahou, s manipulací s těžkými břemeny, delším stáním a chůzí; schopna lehčí fyzické práce v denní směně. (Stejnopis posudku byl doručen žalobkyni i žalované.)

Ústního jednání u zdejšího soudu dne 11.5.2017 se žalobkyně nezúčastnila, ani nepřítomnost neomluvila; přítomný zástupce žalované závěrem navrhl zamítnutí žaloby s ohledem na závěr posudku posudkové komise, neboť se žalobkyni nepodařilo prokázat, že by byla invalidní a dále sdělil, že v případě uznání invalidity musí být splněny dvě zákonné podmínky pro výplatu invalidního důchodu, tj. pokles pracovní schopnosti a dále potřebná doba pojištění; může totiž nastat situace, že žalobkyně bude sice uznána invalidní v příslušném stupni, ale pokud nezíská potřebnou dobu pojištění v rozhodném období stanovené zákonem, nebude mít nárok na výplatu tohoto důchodu.

S účinností od 1.1.2010 je stanoveno v § 39 zákona následující:

(1) Pojištěnec je invalidní, jestliže z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu nastal pokles jeho pracovní schopnosti nejméně o 35 %.

(2) Jestliže pracovní schopnost pojištěnce poklesla

- a) nejméně o 35 %, avšak nejvíce o 49 %, jedná se o invaliditu prvního stupně,*
- b) nejméně o 50 %, avšak nejvíce o 69 %, jedná se o invaliditu druhého stupně,*
- c) nejméně o 70 %, jedná se o invaliditu třetího stupně.*

(3) Pracovní schopností se rozumí schopnost pojištěnce vykonávat výdělečnou činnost odpovídající jeho tělesným, smyslovým a duševním schopnostem, s přihlédnutím k dosaženému vzdělání, zkušenostem a znalostem a předchozím výdělečným činnostem. Poklesem pracovní schopnosti se rozumí pokles schopnosti vykonávat výdělečnou činnost v důsledku omezení tělesných, smyslových a duševních schopností ve srovnání se stavem, který byl u pojištěnce před vznikem dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu.

Pro úplnost krajský soud dodává, že dle § 3 odst. 1 citované vyhlášky v případě, že příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu pojištěnce je více zdravotních postižení a v důsledku působení těchto zdravotních postižení je pokles pracovní schopnosti pojištěnce větší, než odpovídá horní hranici míry poklesu pracovní schopnosti určené podle rozhodující příčiny dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu, lze tuto horní hranici zvýšit až o 10 procentních bodů. Podmínky pro toto zvýšení nebyly shledány, jak uvedeno shora. Od 1.1.2010 se za rozhodující příčinu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu považuje takové zdravotní postižení, které má nejvýznamnější dopad na pokles pracovní schopnosti pojištěnce /§ 2 odst. 3 věta druhá vyhlášky č. 359/2009 Sb./.

Žalobkyně se podanou žalobou domáhá přiznání invalidního důchodu z důvodů v ní uvedených. Subjektivní pocit žalobkyně o tom, že by jí měla být přiznána invalidita pro jí popsané zdravotní potíže, nemůže být důvodem pro přiznání požadované invalidity, není-li podložen objektivně zjištěným zdravotním stavem. Invaliditu v příslušném stupni lze přiznat pojištěnci pouze tehdy, jestliže vyplývá z výsledku lékařských vyšetření a nikoliv proto, že pojištěnec je subjektivně o své invaliditě přesvědčen či argumentuje důvody shora uvedenými. Navíc nelze ani přehlédnout, že důkazní břemeno spočívá na žalobkyni, tudíž prokázání tvrzení ohledně invalidity prokazuje zejména lékařskými zprávami ošetřujících lékařů, které jsou posudkově zhodnoceny posudkovými lékaři OSSZ či ČSSZ nebo PK MPSV, jelikož ti jsou ze zákona oprávněni k posuzování invalidity pojištěnců.

Soud připomíná, že podle § 75 odst. 1 s.ř.s. při přezkoumání rozhodnutí vychází soud ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu, tj. v této věci *stav ke dni 21.12.2016*; ve věcech důchodového pojištění *rozhoduje specializovaný samosoudce*, který má práva a povinnosti předsedy senátu (§ 31 odst. 2, 3 s.ř.s.). Pokud u žalobkyně dojde (*nebo již došlo*) ke zhoršení jejího zdravotního stavu, má kdykoliv znovu možnost podat žádost o přiznání invalidity (*prvního až třetího stupně*) v novém správním řízení (*nejlépe po poradě se svými ošetřujícími lékaři*). Přiznání invalidity však není vázáno na situaci na trhu práce, na nemožnosti zajistit si vhodné zaměstnání apod. Posudkoví lékaři jsou oprávněni posoudit zdravotní stav ve vztahu k invaliditě toliko na základě doložené dostatečné zdravotní dokumentace pojištěnce žádajícího o invalidní důchod, přičemž alternativní léčba není rozhodujícím faktorem pro posouzení invalidity, ač by dle žalobkyně měla být zohledněna. Rozhodující je aktuální zdravotní stav pojištěnce zjištěný odbornými lékaři a z něho vyplývající funkční postižení.

V zákoně o důchodovém pojištění a jeho prováděcích předpisech jsou konstruovány podmínky, které musí žadatel splnit, aby mu mohl být přiznán invalidní důchod, velmi striktně. Při posuzování nároku na invalidní důchod je tedy možno vycházet pouze ze zdravotního stavu žadatele (pojištěnce) – přiznané invalidity za současného splnění další zákonné podmínky, a to potřebné doby pojištění stanovené v § 40 odst. 2 zákona: *Potřebná doba pojištění pro nárok na invalidní důchod se zjišťuje z období před vznikem invalidity, a jde-li o pojištěnce ve věku nad 28 let, z posledních deseti roků před vznikem invalidity. U pojištěnce staršího 38 let se podmínka potřebné doby pojištění pro nárok na invalidní důchod považuje za splněnou též, byla-li tato doba získána v období posledních 20 let před vznikem*

invalidity; potřebná doba pojištění činí přitom 10 roků. Podmínka potřebné doby pojištění pro nárok na invalidní důchod se považuje za splněnou též, byla-li tato doba získána v kterémkoliv období deseti roků dokončeném po vzniku invalidity; u pojištěnce mladšího 24 let činí přitom potřebná doba pojištění dva roky. (Započtení doby evidence u úřadu práce jako uchazeče o zaměstnání je pro tyto osoby zákonem omezeno – § 5 odst. 2 písm. a) zákona č. 155/1995 Sb.)

Po zhodnocení provedených důkazů dospěl v této věci soud k závěru, že *žaloba proti napadenému rozhodnutí žalované ze dne 21.12.2016 není důvodná*. Při posouzení zdravotního stavu a dochované pracovní schopnosti žalobkyně vycházel soud především z posudku PK MPSV ze dne 9.5.2017 vypracovaného na základě řádně zjištěného zdravotního stavu žalobkyně, neboť komise pro jeho posouzení měla odborné lékařské nálezy zejména z doby před vydáním napadeného rozhodnutí. Soud považuje za přesvědčivé i posudkové závěry, k nimž komise na základě zjištěných skutečností dospěla, neboť v posudku je řádně stanovena hlavní příčina dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu žalobkyně, je popsána míra funkčního postižení vyplývající z jejího onemocnění, řádně je odůvodněn posudkový závěr, je stanoveno i omezení, které však žalobkyni nevylučuje zcela z možnosti výkonu zdravotně vhodného zaměstnání. Lékař OSSZ, který vypracoval podkladový posudek pro vydání rozhodnutí ČSSZ ze dne 16.8.2016, i lékař ČSSZ hodnotící zdravotní stav žalobkyně v řízení o námitkách, rovněž i PK MPSV, hodnotili zdravotní stav i stanovili míru poklesu pracovní schopnosti maximálně ve výši 20%, jak uvedeno shora, což však nedosahuje minimálně potřebných 35% této ztráty pro invaliditu prvního stupně, tudíž žalobkyně nebyla uznána invalidní k datu vydání napadeného rozhodnutí. Posudek PK MPSV soud považuje za úplný a celistvý, jelikož byl vypracován za účasti odborného lékaře z oboru neurologie po zhodnocení veškeré předložené zdravotnické dokumentace žalobkyně a při vyhodnocení posudkových závěrů bylo vycházeno ze zjištěných diagnóz.

Ze shora uvedených důvodů proto soud *žalobě žalobkyně nepřisvědčil a žalobu zamítl podle § 78 odst. 7 s.ř.s.*, dle něhož soud zamítne žalobu, není-li důvodná (*výrok I. rozsudku*). *Soud napadené rozhodnutí žalované ze dne 21.12.2016 shledal jako věcně správné a odpovídající zákonu*, neboť žalobkyně neprokázala, že splňuje podmínky pro přiznání invalidity minimálně prvního stupně a žalovaná se vypořádala dostatečným způsobem i se všemi jejími námitkami proti rozhodnutí ze dne 16.8.2016.

Žalobkyně ve věci neměla úspěch a správní orgán ze zákona nemá právo na náhradu nákladů řízení, soud proto rozhodl tak, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení, jak vyplývá z ust. § 60 odst. 1 a 2 s.ř.s. (*výrok II. rozsudku*).

P o u č e n í : Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost *ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení* ve dvou písemných vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, 657 40 Brno, který o kasační stížnosti rozhoduje.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení

rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. *Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.*

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s.ř.s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Plzni dne 1. června 2017

JUDr. Alena Hocká
samosoudkyně